

کتاب‌شناسی احوال و آثار سید نعمت‌الله جزایری (۱۰۵۰-۱۱۱۲ق)

محمد رضا زاده‌وش

۱. آثار باستانی و تاریخی لرستان: حمید ایزدینا، تهران، انجمن آثار ملی، [چاپ اول] ۱۳۵۰-۱۳۵۵ش، ج ۱، ص ۱۷.
۲. آیات بیّنات فی حقبة بعض المنامات: محمدتقی شوشتری، نشر صدوق (ش ۱۱۶)، [چاپ اول] ۱۳۷۳ش، ص ۱۳۶.
۳. اجازات الحديث التي كتبها العلامة المجلسي: سید احمد حسینی، زیر نظر سید محمود مرعشی، قم، کتابخانه مرعشی، چاپ اول ۱۴۱۰ق، ص ۲۹۷-۲۹۹.
۴. الاجازة الكبيرة: سید عبدالله موسوی جزایری، به تحقیق محمد سامی حائری، قم، کتابخانه مرعشی، چاپ اول ۱۴۰۹ق، ص ۴۷، ۷۰-۷۶، ۸۱، ۱۷۲، ۱۷۸، ۱۸۹، ۱۹۱-۱۹۲.
۵. الاجازة الكبيرة: سید شهاب‌الدین مرعشی، به تنظیم محمد سامی، قم، کتابخانه مرعشی، چاپ اول ۱۴۱۴ق، ص ۱۱۸، ۳۲۸.
۶. احوال و اشعار فارسی شیخ بهایی: سعید نفیسی، تهران، فروغی، ۱۳۱۶ش، ص ۱۶۱.
۷. علمای بزرگ شیعه از کلینی تا خمینی: م. جرفادقانی، قم، معارف اسلامی، چاپ اول ۱۳۶۴ش، ص ۱۶۹-۱۷۱.
۸. الاعلام: خیرالدین زرکلی، مطبعة کونستانتینوس، [ویرایش دوم]، چاپ دوم ۱۹۵۴-۱۹۵۹م، ج ۸، ص ۳۹.
۹. اعیان الشیعة: سید محسن امین، بیروت، دارالتعارف، ج ۱، ص ۱۵۹؛ ج ۶، ص ۱۷۰؛ ج ۱۰، ص ۲۲۶-۲۲۷.
۱۰. امل‌الامل: محمد بن حسن حرّ عاملی، به تحقیق سید احمد حسینی، قم، دارالکتب الاسلامی، چاپ دوم ۱۳۶۲ش، ج ۲، ص ۲۷۹-۳۳۶.
۱۱. انوار البدرین فی تراجم علما القطیف و الاحساء و البحرین: علی بن حسن بلادی بحرانی، به کوشش محمدعلی طبسی، نجف، مطبعة النعمان، ۱۳۷۷ق، ص ۱۸۰.
۱۲. ایضاح المکتون فی الذیل علی کشف الظنون عن اسامی الکتب و الفنون: اسماعیل پاشا بن محمد امین البایانی بغدادی، به تصحیح محمدشرف‌الدین یالتقایا و رفعت بیلگه الکلیسی، ترکیه، مطبعة المعارف، ۱۳۶۴ق، ج ۱،

احوال:

سید نعمت‌الله جزایری در سال ۱۰۵۰ قمری در روستای صباغیه از توابع جزائر واقع در اطراف شهر بصره چشم به جهان گشود. پس از فراگیری مقدمات علوم دینی به حویزه آمد، تا نزد حسین سیتی جزایری، از دانشمندان مشهور حویزه، به تحصیل ادامه دهد.

وی با آن روح تشنه معرفت و همت والایی که داشت، حویزه را نیز تاب نیاورد، و به حلقه درس صدرالمتألهین، صالح بن عبدالکریم بحرینی و ابوالولی شیرازی در شهر شبراز شتافت، حال آن که از زبان فارسی جمله‌ای بیش نمی‌دانست. آن‌گاه به اصفهان هجرت نمود، و در محضر محمدباقر سبزواری، آقا حسین و آقا جمال خوانساری، علامه محمدباقر مجلسی و میرزا رفیعی نایینی به تکمیل دانسته‌ها و تحصیل منقولات پرداخت.

او پس از سال‌ها تحصیل، تدریس، تحقیق و تصنیف در دارالسلطنه اصفهان به حویزه بازگشت، و مدتی نیز در شوشتر به تبلیغ دین اسلام و شریعت غرّاً اشتغال یافت.

شاه سلیمان صفوی در همین زمان اقامت او در شوشتر، وی را به منصب شیخ‌الاسلامی در آن ناحیه گماشت، و تولیت مسجد جامع و کرسی قضاوت را به وی وانهاد.

جزایری در این منصب ظاهری نیز از خدمت خلق و گسترش دانش دست نکشید، و با پی افکنی حوزة علمیه و تاسیس مساجد، نام خویش را در شمار خدمت‌گزاران به دین و دانش به ثبت رساند.

این دانشمند وارسته و جامع معقول و منقول در جایدر از توابع فیلیه به رحمت ایزدی پیوست، و در همان جا به خاک سپرده شد. هم‌اکنون مزار او و بقعه‌ای که بر آن ساخته‌اند، مشهور و مطاف اهل نظر است.

کتاب‌شناسی حاضر، پژوهش کوتاهی است که گزارش‌های موجود در کتاب‌های خطی و چاپی گوناگون پیرامون سرگذشت، احوال و عقاید این عالم اندیشمند را در بر می‌گیرد.

۳۸. ده گفتار: مرتضی مطهری، تهران، صدر، چاپ پنجم ۱۳۶۶ش، ص ۱۰۸-۱۰۷.
۳۹. الذریعة الى تصانیف الشیعة: آقابزرگ تهرانی، بیروت، دارالاضواء، ج ۱، ص ۲۵۹-۲۶۰؛ ج ۳، ص ۹۰.
۴۰. رجال اصفهان: سید محمدباقر کتابی، اصفهان، گل‌ها، چاپ اول ۱۳۷۵ش، ج ۱، ص ۳۹-۴۰، ۸۲، ۳۰۲.
۴۱. رجال الخاقانی: علی خاقانی، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول [بی‌تا]، ص ۱۶۰، ۱۶۶.
۴۲. رسالتان فی الخراج: اردبیلی، ص ۵-۷.
۴۳. روضات الجنات فی احوال العلماء و السادات: سید محمدباقر خوانساری، تهران، مؤسسه اسماعیلیان، [۱۳۹۰-۱۳۹۲ق]، ج ۲، ص ۹۰؛ ج ۸، ص ۱۵۰-۱۵۹.
۴۴. ریاض العلماء و حیاض الفضلا: عبدالله افندی اصفهانی، به کوشش سید احمد حسینی، قم، کتابخانه مرعشی، چاپ اول ۱۴۰۱ق، ج ۱، ص ۱۹۰؛ ج ۳، ص ۱۷، ۱۴۸، ج ۴، ص ۸۰؛ ج ۵، ص ۵۶، ۱۰۸، ۲۴۰، ۲۵۳، ۲۵۶.
۴۵. ریحانة الادب: محمدعلی مدرس، تبریز، چاپخانه شفق، ج ۱، ص ۳۶۱؛ ج ۲، ص ۲۵۳-۲۵۴؛ ج ۳، ص ۱۱۳؛ ج ۶، ص ۱۲۹.
۴۶. ریشه‌ها و جلوه‌های تشیع و حوزه علمیة اصفهان: سید حجت موحد ابطحی، اصفهان، دفتر تبلیغات مهدی، چاپ اول ۱۴۱۸ق، ج ۲، ص ۱۵۶-۱۵۷.
۴۷. «زندگی‌نامه سید نعمت الله جزایری»: محمد حجازی، مجله باختر، س ۲، ش ۳، (زندگی‌نامه علامه مجلسی، ج ۱، ص ۱۸۱).
۴۸. زندگی‌نامه علامه مجلسی: سید مصلح‌الدین مهدوی، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول ۱۳۷۸ش، ج ۱، ص ۷۸، ۱۱۱، ۱۲۹، ۱۳۲، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۶، ۱۶۳-۱۶۴، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۹۶، ۲۱۴، ۲۱۷-۲۲۰، ۲۲۷، ۲۵۷، ۳۹۲؛ ج ۲، ص ۱۰، ۱۶، ۲، ۷۶، ۱۰۵، ۱۰۷، ۲۰۵، ۲۳۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۳۷۴.
۴۹. سفینه البحار و مدینه الحکم و الاتار: عباس قمی، قم، اسوه، [بی‌تا]، ج ۲، ص ۶۰۱.
۲۵. تذكرة المحدثین: محمدابراهیم بن محمدعلی طوسی (به نقل از مناهج المعارفه ص ۷۰۶).
۲۶. تراجم الرجال: سید احمد حسینی، قم، کتابخانه مرعشی، چاپ اول ۱۴۱۴ق، ج ۱، ص ۱۰۰، ۱۵۰، ۵۳۴؛ ج ۲، ۸۴۳.
۲۷. تعلیقة امل الامل: عبدالله افندی اصفهانی، به کوشش سیداحمد حسینی، قم، کتابخانه مرعشی، چاپ اول ۱۴۱۰ق، ص ۳۲۸.
۲۸. تکملة امل الامل: سیدحسن صدر، به کوشش سیداحمد حسینی، قم، کتابخانه مرعشی، چاپ اول ۱۴۰۶ق، ص ۱۹۱-۱۹۲، ۲۱۷، ۲۵۵، ۲۹۸، ۴۹۶.
۲۹. تلامذة العلامة المجلسی و المجازون منه: سید احمد حسینی، قم، کتابخانه مرعشی، چاپ اول ۱۴۱۰ق، ص ۳، ۱۳، ۳۹، ۷۵، ۱۳۹-۱۴۰.
۳۰. جنتان مدهامتان: محد نهانندی، [بی‌جا، بی‌نا، بی‌تا]، ج ۱، ص ۸۰.
۳۱. چکیده‌ای از زندگانی عبقری فقه و حدیث سید جزایری: سید طیب موسوی جزایری، [بی‌جا، بی‌نا، چاپ اول بی‌تا].
۳۲. خاتمة مستدرک الوسائل: حسین نوری طبرسی، قم، مؤسسه آل‌البیت، چاپ اول ۱۴۱۵ق، ج ۲، ص ۸۳، ۸۴، ۸۷، ۱۶۷، ۴۰۴-۴۰۶.
۳۳. خاندان شیخ الاسلام اصفهان: سید مصلح‌الدین مهدوی، اصفهان، گل‌بهار، چاپ اول ۱۳۷۱ش، ص ۸۴-۸۵.
۳۴. دانشمندان خوانسار: محمدعلی یزدی، سیدرسول علوی و علی‌اکبر زمانی نژاد، قم، دفتر کنگره محقق خوانساری، چاپ اول ۱۳۷۸ش، ص ۱۵۳، ۱۷۷، ۱۷۸، ۲۵۶.
۳۵. دانشمندان و بزرگان اصفهان: سید مصلح‌الدین مهدوی، اصفهان، ثقی، ۱۳۴۸ش، ص ۳۴۹.
۳۶. دایرة المعارف تشیع: تهران، [بی‌تا]، چاپ اول، ج ۲، ص ۵۸۷؛ ج ۳، ص ۳۵۳؛ ج ۸، ص ۵۵۴-۵۵۶.
۳۷. دو گفتار: سید محمدعلی روضاتی، قم، کتابخانه تخصصی تاریخ ایران و اسلام، چاپ اول رمضان ۱۴۲۰ ق / دی ۱۳۷۸ش، ص ۲۳-۲۴.
۱۳. بهجة الامال فی شرح زیدة المقال: علی علیاری تبریزی، قم، بنیاد کوشانپور، ج ۷، ص ۱۴۸-۱۵۰.
۱۴. تاریخ ادبیات ایران از آغاز عهد صفویة تا زمان حاضر: ادوارد براون، ترجمه رشید یاسمی، تهران، [بی‌نا]، ۱۳۲۹ش، ص ۲۳۳-۲۳۴، ۲۶۰.
۱۵. تاریخ برگزیدگان و عده‌ای از مشاهیر ایران و عرب: امیر مسعود سپهرم، تهران، زوار، ۱۳۴۱ش، ص ۳۲۵.
۱۶. تاریخ حزین: محمدعلی حزین لاهیجی، با مقدمه محمد باقر الفت، چاپ سوم ۱۳۳۲ش، ص ۷۰.
۱۷. تاریخ صفویة: احمد تاجبخش، شیراز، نوید، چاپ اول ۱۳۷۸ش، ج ۲، ص ۳۴۵.
۱۸. تاریخ مدارس ایران از عهد باستان تا تاسیس دارالفنون: حسین سلطان‌زاده، تهران، [بی‌نا]، ۱۳۶۴ش، ص ۲۷۸.
۱۹. تاریخ نجف اشرف و حیره: عبدالحجت بلاغی، تهران، [بی‌نا]، ۱۳۶۸ق، ص ۷۹.
۲۰. تحفة العالم و ذیل التحفة: سیدعبداللطیف بن ابوطالب شوشتری، به اهتمام صمد موحد، تهران، کتابخانه طهوری، ۱۳۶۳ش، ص ۵۳-۵۵، ۹۶-۱۰۵.
۲۱. التذقیق فی سیر الطریق: محمدعلی سدیدالسلطنة مینابی، به تصحیح احمد اقتداری، تهران، به نشر، ۱۳۶۲ش، ص ۳۴۳.
۲۲. تذكرة حزین: محمدعلی حزین لاهیجی، با مقدمه محمد باقر الفت، چاپ دوم ۱۳۳۴ش، ص ۱۳۷.
۲۳. تذكرة شوشتر: سیدعبدالله جزایری، تهران، کتابخانه صدر، [افست از چاپ بنگلادش]، [بی‌تا]، ج ۱، ص ۵۷-۵۸، ۱۲۴-۱۲۵، ۱۲۸، ۱۳۳.
۲۴. تذكرة القبور: عبدالکریم گزی اصفهانی، با حواشی و ملحقات سید مصلح‌الدین مهدوی، اصفهان، ثقی، ۱۳۲۸ش، ص ۴۴-۹۲.

۷۳. لؤلؤة البحرين: يوسف بحراني، به تحقيق سيد محمدصادق بحر العلوم، قم، مؤسسه آل البيت، چاپ دوم، ص ۱۰۹، ۱۱۱.

۷۴. لغت نامه: علي أكبر دهخدا، تهران، [بي نا]، ۱۳۲۵ش، ص ۶۳۵، ذيل «نعمت الله».

۷۵. ماضی النجف و حاضرها: جعفر شيخ باقر آل محبويه، به تصحيح محمدسعید آل محبويه، بيروت، دارالاضواء، چاپ دوم ۱۴۰۶ ق / ۱۹۸۶م، ج ۳، ص ۳۱۹.

۷۶. مؤلفين كتب چاپی فارسی و عربی: خان بابا مشار، [تهران]، [بي نا]، ۱۳۴۰-۱۳۴۴ش، ج ۶، ص ۶۲۸-۶۳۰.

۷۷. متنی و سعدي: حسين علي محفوظ کاظمی، تهران، [بي نا]، ۱۳۳۶ش، ص ۳۲۹.

۷۸. مجمع الفائدة و البرهان في شرح ارشادالاذهان الى احكام الايمان: مقدس اردبيلي احمد بن محمد اردبيلي نجفی، به تصحيح و تعليق مجتبی عراقی، علی پناه اشتهاهدادی، حسين يزدي اصفهانی، قم، دفتر انتشارات اسلامي، ۱۴۰۳-۱۴۱۶ق، ج ۱، ص ۳۴.

۷۹. مجموعه مقالات کنگره محقق اردبيلي، قم، دفتر کنگره مقدس اردبيلي، چاپ اول ۱۳۷۵ش، ج ۲، ص ۴۰۷-۴۰۹.

۸۰. محقق خونساری: محمدحسن فاضلي، قم، مؤسسه فاضل خونساری، چاپ اول ۱۳۷۸ش، ص ۵۵۶-۵۷۳.

۸۱. مرآة البلدان: محمدحسن اعتمادالسلطنه، به تصحيح عبدالحسين نوابی و ميرهاشم محدّ، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۶۷ش، ج ۱، ص ۴۴۱.

۸۲. مصادر نهج البلاغه: سيد عبدالزهرّا حسيني خطيب، بيروت، دارالاضواء، ۱۴۰۵ ق / ۱۹۸۵م، ج ۱، ص ۲۸۹.

۸۳. مصفّی المقال: آقايزرگ تهرانی، تهران، [بي نا]، ۱۳۷۸ق، ص ۴۸۳-۴۸۴.

۸۴. معارف الرجال في تراجم العلماء و الادباء: محمد حرزالدین نجفی، نجف، مطبعة النجف، چاپ اول، ج ۱، ص ۴۲.

۸۵. معارف و معاريف: سيد مصطفی دشتی، قم، دانش، ۱۳۷۶ش، ج ۴، ص ۱۳۵-۱۳۷.

نجف، [بي نا]، ۱۹۶۵-۱۹۶۷م، ج ۱، ص ۴۴۰؛ ج ۳، ص ۳۳۶.

۶۲. فوائدالرضویة في احوال العلماء المذهب الجعفريّة: عباس قمی، تهران، کتابفروشی مرکزی، ۱۳۲۷ش، ص ۵۹۹، ۶۲۴، ۶۹۶-۶۹۴.

۶۳. فهرس التراث: محمدحسين حسيني جلالی، به تحقيق محمدجواد حسيني جلالی، قم، دليل ما، چاپ اول ۱۴۲۲ق، ج ۲، ص ۳۵-۳۶.

۶۴. فهرست کتابهای چاپی عربی: خان بابا مشار، [تهران]، [بي نا]، ۱۳۴۰-۱۳۴۴ش، ص ۱۰۰، ۱۰۱، ۵۰۷، ۷۲۶-۷۲۷، ۹۱۳.

۶۵. فيض العالم في عمل الشهور و وقایح الايام: عباس قمی، [بي جا]، نوید، چاپ دوم ۱۳۶۵ش، ص ۸۱.

۶۶. الفيض القدسي في ترجمة العلامة المجلسي: حسين نوري طبرسي، مندرج در بحارالانوار، بيروت، ۱۴۰۳ق، ج ۱۰۵، ص ۹۲، ۱۰۲.

۶۷. قصص العلماء: محمد تنكابني، تهران، کتابخانه علمية اسلاميه، ۱۳۶۲ش، ص ۴۳۶-۴۳۹، ۴۵۲.

۶۸. کتابخانههای ايران: عبدالعزيز جواهرکلام، چاپخانه فردوسی، چاپ اول ۱۳۱۱ش، ص ۵۶.

۶۹. کشف الحجب و الاستار: سيد اعجاز حسين کنتوري، کلکته، ۱۳۳۰ق، ص ۷۰، ۱۰۴، ۱۰۷، ۳۰۴، ۳۲۸، ۳۴۲، ۳۴۹، ۴۶۵، ۶۰۶.

۷۰. الكني و الالقاب: عباس قمی، تهران، کتابخانه صدر، [بي نا]، ج ۲، ص ۲۹۸، ۳۳۰-۳۳۱، ۳۸۸، ۴۱۳.

۷۱. الكواكب المنتشرة في القرن الثاني بعد العشرة: آقايزرگ تهرانی، به تحقيق علي نقی منزوی، [تهران]، دانشگاه تهران، چاپ اول ۱۳۷۲ق، ص ۹۰-۹۱، ۱۲۱، ۱۹۲-۱۹۳، ۲۲۹، ۲۹۲، ۲۹۴، ۳۳۰، ۳۹۸، ۴۳۹-۴۴۰، ۴۵۸، ۴۸۲، ۵۱۱، ۵۲۰، ۵۳۵، ۵۶۵، ۵۶۷، ۵۷۸، ۵۸۳، ۵۹۳، ۵۹۴، ۶۳۰، ۶۵۲، ۷۰۶، ۷۰۹، ۷۱۰، ۷۸۴-۷۸۷، ۷۸۹، ۸۰۶، ۸۲۲.

۷۲. گاه نامه: سيد جلال الدين تهرانی، تهران، [بي نا]، چاپ اول ۱۳۰۹ش، ص ۴۲.

۵۰. سيد نعمت الله جزايري الكوي تلاش: عباس عبيدي، تهران، سازمان تبليغات اسلامي (ديدار با ابرار، ش ۲۰)، چاپ اول تابستان ۱۳۷۲ش، ۹۰ ص، رقي، مصور.

۵۱. «شرح زندگانی سيد نعمت الله جزايري»: محمدتقي حكييم، فصلنامه دانشکده ادبيات و علوم انساني دانشگاه تهران، ۱۳۶۸ش، س ۲۷، ش ۳ و ۴، ص ۸۳-۱۱۳.

۵۲. شهاب شريعت: علي رفيعی، قم، کتابخانه مرعشی، [چاپ اول] ۱۳۷۳ش، ص ۱۴۴.

۵۳. صبح گلشن: علي حسن سليم، کلکته، چاپخانه شاهجهانی، [چاپ اول] ۱۲۹۵ق، ص ۳۶۲.

۵۴. طبقات الاجازات بالروايات: صدر، [بي جا]، [بي نا]، [بي نا]، ص ۴۲۴.

۷۵. طرائف المقال في معرفة طبقات الرجال: سيد علي اصغر جابلقی بروجردي، با مقدمه آيت الله مرعشی، به تحقيق سيد مهدي رجایی، قم، کتابخانه مرعشی، ۱۴۱۰ ق / ۱۳۶۹ش، ج ۱، ص ۶۶، ۷۸؛ ج ۲، ص ۴۰۵، ۴۰۹، ۴۱۶، ۶۶۶.

۵۶. علما الاسرة: سيد محمدباقر خوانساری، به تحقيق سيد احمد روضاتی، تهران، مکتب القرآن، چاپ اول ۱۴۱۳ ق / ۱۳۷۱ش، ج ۱، ص ۱۴۸-۱۵۳.

۵۷. التذير في الكتاب و السنة و الادب: عبدالحسين اميني، بيروت، دارالكتاب العربي، ۱۲۷۹ق، ج ۲، ص ۳۶۲؛ ج ۴، ص ۱۹۰؛ ج ۶، ص ۲۶؛ ج ۱۱، ص ۲۷۲، ۳۱۳.

۵۸. فرائد الاصول: مرتضى بن محمدامين انصاری، قم، دفتر انتشارات اسلامي، ۱۴۰۷ق، ج ۱، ص ۶۱۵؛ ج ۴، ص ۱۲۵.

۵۹. فرهنگ بزرگان اسلام و ايران: آذر تفضلي و مهين فضائلي جوان، مشهد، آستان قدس رضوي، چاپ اول ۱۳۷۲ش، ص ۶۴۷.

۶۰. فروق اللغات في تمييز بين مفاد الكلمات: سيدنورالدين بن نعمت الله جزايري، به تحقيق محمدرضوان الداية، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامي، چاپ دوم ۱۴۰۸ ق / ۱۳۶۷ش، مقدمه ص ۱.

۶۱. الفوائد الرجالية: سيد مهدي بحر العلوم،

می‌شود، حاصل در هم‌کرد تمامی گزارش‌ها و فهرست‌های در دسترس است؛ با این حال چه بسا که از لغزش‌های فراوان نیز به دور نباشد:

۱. اجازه الی حسین بن محیی‌الدین جامعی عاملی.
۲. اجازه الی سید ابوالقاسم بن محمد شوشتری.^۱
۳. اجازه الی سید بهالدین محمد جزایری.
۴. اجازات الی سید محمد بن علی الجزایری.^۲
۵. اجازه الی سید محمدعلی بن محمود جزایری.
- کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۱۲۴۸، اجازه تدریس ارشادالاذهان علامة حلّی در پایان نیمه دوم نسخه ارشادالاذهان به خط مجاز در ۱۵ رمضان ۱۰۸۴ ق (فهرست ج ۴، ص ۴۷).
۶. اجازات ثلا الی سیدنجم‌الدین بن محمد جزایری.^۳
۷. اجازات ثلا الی سیدنورالدین بن نعمت‌الله جزایری.
۸. اجازه الی عبدالحسین بن کلبعلی شوشتری.^۴
۹. اجازه الی عیدی محمد بن صالح بن درویش شمس شوشتری.
- کتابخانه مدرسه سید کاظم یزدی در نجف.
۱۰. اجازه الی مجدالدین عباس ثانی.^۵
۱۱. اجازه الی محمدباقر بن محمدحسین شوشتری.^۶
۱۲. اجازه الی محمد بن فیض کاشانی.^۷
۱۳. اجازه الی محمدزمان.^۸
۱۴. اجازه الی محمدزمان بن محمدرضا صحاف.^۹
۱۵. اجازه الی محمد ضییری بحرانی.^{۱۰}
۱۶. اجازه الی محمد نجار بن علی شوشتری.
۱۷. اجازه الی محمدهادی بن محمد مرعشی.
۱۸. اجازه الی محمود بن علی میمندی.^{۱۱}
۱۹. اجازه الی نعمت‌الله شوشتری.

- اصفهان (الفت)، به تصحیح سید احمد روضاتی، تهران، مکتب القرآن، چاپ اول ۱۳۷۱ش / ۱۴۱۳ق، ص ۳۱۹-۳۲۰.
۱۰۰. وفیات العلما یا دانشمندان اسلامی: حسین جلالی شاهرودی، مشهد، چاپخانه خراسان، ص ۱۳۲.
۱۰۱. وقایع الشهور و الايام: بیرجندی، ص ۲۰۴.
۱۰۲. هدیة الاحباب: عباس قمی، تهران، مؤسسه انتشارات امیرکبیر، چاپ اول ۱۳۲۹ش، ص ۱۷۴.
۱۰۳. هدیة العارفين: اسماعیل پاشا بغدادی، بیروت، دار احیا التراث العربی، ج ۲، ص ۴۹۷، ۵۸۷.
- آثار:
- با وجود سپری شدن بیش از سه قرن از درگذشت سیدنعمت‌الله جزایری بسیاری از نگارش‌های او به چاپ نرسیده‌اند و آنچه که از او منتشر شده نیز با تحقیقات ماندگاری توأم نبوده است.
- همچنین کتاب‌هایی به نام او به چاپ رسیده و در فهرست‌های گوناگون، کتاب‌های چاپی و نسخه‌های خطی کتابخانه‌ها و سرگذشت‌نامه‌های مختلف بدو نسبت داده شده است. از این میان می‌توان به فروع اللغات اشاره نمود که آن را با همین نام، یا با عنوان فروع اللغات: الفروق بین المتقاربات، فروع اللغة و رسالة فی فروع اللغة در شمار تالیفات سید نعمت‌الله جزایری شناسانده‌اند. چنین نسبتی را باید در کتاب‌هایی همچون: الاعلام: بهجة الامال؛ روضات الجنات؛ فوائد الرضویة؛ فهرست کتاب‌های چاپی عربی؛ فهرست کتابخانه وزیری یزد؛ فهرست کتابخانه ملی؛ ذریعة مؤلفین کتب چاپی و محقق خوانساری پی‌گیری نمود. بررسی و اثبات نادرستی این‌گونه ضابطه‌ها، در چاپ‌های سنگی فروع اللغات و مقدمه محمد رضوان‌الدایبة در مقدمه چاپ جدید به خوبی و روشنی نمایان است.
- همچنین است حاشیة امل‌الامل و تعریفات^{۱۲} که در شمار دیگر آثار منسوب به جزایری باید از آن‌ها نام برد.
- فهرستی که در این‌جا از آثار جزایری ارائه

۸۶. معجم رجال الحدیث: سید ابوالقاسم خوبی، بیروت، [بی‌نا]، ۱۴۰۳ق، ج ۱۳، ص ۹۸؛ ج ۱۹، ص ۵۷، ۱۷۲؛ ج ۲۰، ص ۱۸۸.
۸۷. معجم المؤلفین: عمررضا کحّاله، بیروت، دار احیا التراث العربی، ج ۱۳، ص ۱۱۰.
۸۸. معجم مؤلفی الشیعة: علی فاضل‌قائنی، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول ۱۳۶۳ش، ص ۱۲۰.
۸۹. معجم المطبوعات النجفیة: محمدهادی امینی، نجف، مطبعة الاداب، چاپ اول ۱۳۸۵ ق / ۱۹۶۶م، ص ۲۰۷.
۹۰. مفتاح الكنوز الخفیة: مولوی عبدالحمید هندوستان، [بی‌نا، چاپ اول] ۱۹۱۸-۱۹۲۲م، ج ۱، ص ۱۹۹.
۹۱. مناهج المعارف: سید ابوالقاسم جعفر خوانساری، با مقدمه سید احمد روضاتی، تهران، [بی‌نا]، چاپ اول ۱۳۹۲ ق / ۱۳۵۱ش، ص ۷۰۶.
۹۲. منتخب التواریخ: محمدهاشم خراسانی، به تصحیح حبیب‌الله بیاتی، تهران، کتابفروشی محمدحسن علمی، ص ۶۷۱-۶۷۲.
۹۳. منتهی الامال: عباس قمی، قم، مؤسسه انتشارات هجرت، تابستان ۱۳۷۷ش، ج ۲، ص ۴۲۷-۴۲۸.
۹۴. منیة المراد (به نقل از تذکرة المحدثین).
۹۵. مهاجرت علمای شیعه از جبل عامل به ایران: مهدی فرهانی منفرد، تهران، مؤسسه انتشارات امیرکبیر، چاپ اول ۱۳۷۷ش، ص ۱۶۱، ۱۶۵.
۹۶. نابغة علم و عرفان، چاپ اول، ص ۲۰۹.
۹۷. نابغة فقه و حدیث، سید نعمت‌الله جزایری: سید محمد جزایری، اصفهان، حسینیة عمادزاده، چاپ اول ۱۳۹۴ ق / ۱۳۵۳ش؛ قم، مجمع الفکر الاسلامی (ش ۲۵)، [ویرایش دوم]، چاپ دوم ۱۴۱۸ ق / ۱۳۷۶ش، ۵۱۲، ص، وزیری، مصور.
۹۸. نجوم السما فی تراجم العلما: محمدعلی کشمیری، چاپ اول ۱۴۰۳ق، ص ۱۶۸.
۹۹. نفحات الروضات: محمدباقر نجفی

* البحور الزآخرة فی شرح اخبار العترة الطاهرة ← غایة المرام فی شرح «تهذیب الاحکام».

۲۳. تحفة الاسرار.^{۳۳}

۲۴. شرح التحفة السنية.^{۳۴}

نسخه عکسی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، کتابت سید نورالدین بن نعمت الله جزایری.

۲۵. تعلیقات علی کلام الله المجید.^{۳۵}

۲۶. التعلیقة السیرة.

کتابخانه شخصی سید آقا تستری در نجف به تدوین همو.

۲۷. تقریظ علی «تحفة الملوك فی احکام الشكوك».^{۳۶}

کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی، ش ۱۸۹۱.

جواز العمل بكتب الفقهاء ← منبع الحیات فی حجة قول المجتهدين فی الاموات.

۲۸. الجواهر الغوالي فی شرح «عوالي اللثالی».^{۳۷}

۲۸ / ۱. نسخه ها:

کتابخانه آیت الله سید محمدتقی حکیم، ش ۷، کتابت محمد بن محمدتقی در ۱۱۷۲ ق (معرفة الآثار، ص ۲۷۹).

کتابخانه سید آقا تستری، کتابت ۱۱۰۵ ق، نسخه اصل مؤلفه جلد اول (ذریعه ج ۵، ص ۲۷۳ - ۲۷۴).

کتابخانه مرکزی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، جلد دوم.

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی (فهرست ج ۵، ص ۱۷).

کتابت حبیب الله شوشتری، ۱۴ ذیقعدة ۱۲۸۷، جلد دوم.

۲ / ۲۸. چاپ:

تهران، [بی نا]، ۱۳۸۶ ق.

۳ / ۲۸. گزیده:

توسط محمد بن علی جزایری و مقایسه با عوالي اللثالی.

۲۹. حاشية الفوائد الضیائیة فی شرح الکافیة.^{۳۸}

۱ / ۲۹. نسخه ها:

کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۷۳۰۳،

سیزدهم)، نسخه خطی کتابخانه ملی تهران، ش ۱۰۷، کتابت قرن سیزدهم (فهرست ج ۱، ص ۱۰۴)؛ میکروفیلم این نسخه در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۱۹۲۳ (فهرست میکروفیلم ها، ج ۱، ص ۴۹).

ترجمه زین العابدین رضوی خوانساری (۱۳۰۷ ق)، ناقص، [بی جا، بی نا، چاپ اول] ۱۲۹۶ ق؛ این ترجمه به نام آقانجفی شهرت یافته و برخی آن را به محمدتقی بن عبدالرحیم. نیای آقانجفی نسبت داده اند (ذریعه ج ۲، ص ۴۴۶؛ ج ۴، ص ۸۲).

ترجمه سید ابوالقاسم بن احمد امام (۱۳۵۴ ق)، ناقص.

ترجمه محمد نجار بن علی شوشتری (۱۱۴۱ ق)، با نام «سیر الملوك»، ترجمه یک نور از انوار نعمانیة (ذریعه ج ۱۲، ص ۲۷۸، ۲۸۳).

مجموعه مقالات و گفتارها پیرامون حضرت مهدی به انضمام سی کلمه نورانی، قم، شریف رضی، ۱۳۷۲ ش، ۴۸۰ ص، وزیري. ۲۰ / ۴. گزیده:

کتابت محمدحسن محرر در ۱۲۳۳ ق، کتابخانه وزیري یزد.

۲۱. انیس الوحید فی شرح کتاب التوحید.^{۳۹} به تحقیق سید مهدی رجایی، قم، دفتر انتشارات اسلامی (ش ۸۶۹ و ۸۷۰)، چاپ اول ۱۴۱۷ ق، وزیري، ج ۲.

کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۲۴۶، کتابت محمدطاهر بن کمال الدین شوشتری در ۱۱۰۳ ق، با تصحیح مؤلف؛ ش ۲۷۰۷، کتابت علی بن نظر علی تستری در ۱۱۱۰ ق (التراث العربی، ج ۱، ص ۳۴۱ - ۳۴۲)؛ ش ۲۴۶، کتابت ۱۱۰۳ ق (التراث العربی، ج ۵، ص ۳۹۹).

کتابخانه امیرالمؤمنین در نجف نسخه عکسی.

کتابخانه مجلس شورای اسلامی (فهرست ج ۱۰، ص ۴۹۵ - ۴۹۶).

کتابخانه مرکزی دانشگاه اصفهان، ش ۱۷۱، کتابت محمدتقی شوشتری شاگرد مؤلف در ۱۱۰۳ ق در شوشتر (نشریه دفتر ۱۱، ص ۸۸۴).

۲۲. الايام النحسة و السعيدة.^{۴۰}

* انس الفريد فی شرح التوحید ← انیس الوحید فی شرح کتاب التوحید.

* انس الوحید فی شرح کتاب التوحید ← انیس الوحید فی شرح کتاب التوحید.

۲۰. الانوار التعمانية فی بیان معرفة النشأة الانسانية. ۱ / ۲۰. نسخه ها:

کتابخانه آستانه مقدسه قم، ش ۲ / ۳۵ - ۵۹۱۰، کتابت قرن ۱۲ (فهرست ص ۸۰).

کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۵۳۱۵ (التراث العربی، ج ۱، ص ۳۳۳ - ۳۳۴).

کتابخانه مدرسه امام عصر شیراز، ش ۳۲۳ (فهرست ص ۱۲).

کتابخانه مدرسه خیرات خان، ش ۹۳. کتابخانه مدرسه غرب آخوند همدان، ش ۴۵۴۶؛ ش ۴۶۴۴.

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی (فهرست ج ۵، ص ۳۰).

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۲۷۳۸ (فهرست ج ۱۰، ۱۶۰۷).

کتابخانه یکی از علمای ترک در نجف، نسخه اصل مؤلف (نایغه فقه و حدیث ص ۴۷).

۲ / ۲۰. چاپ ها:

تبریز، [بی نا]، چاپ اول [بی نا]، ج ۳. [تهران، بی نا]، سنگی، ۱۲۷۱ ق.

به سعی موسی تهرانی، تهران، [بی نا]، سنگی [از روی نسخه خطی ۱۰۸۹ ق]، چاپ اول [۲۸۰ ق]، ج ۱، بدون صفحه شمار، ۴۷۸ ص [۱].

[بی جا، بی نا]، سنگی، ۱۳۰۱ ق.

[بی جا، بی نا]، سنگی، ۱۳۱۱ ق.

تهران، ناشر: محمدرحیم تاجر (کتابفروش خوانساری)، [سنگی از روی نسخه خطی ۱۳۱۶ ق]، چاپ اول [۱۳۱۹ ق]، ۵۰۲ ص.

[به تصحیح قاضی طباطبایی]، تبریز،

بنی هاشمی و حقیقت ۱۳۷۸ - ۱۳۸۲ ق، ج ۴.

بیروت، مؤسسه اعلمی، ۱۴۰۴ ق، ج ۴.

۳ / ۲۰. ترجمه های فارسی:

ترجمه عبدالرحمان به نام محمدعلی شاه قاجار در ۱۲۲۶ ق، ناقص و تا «نور فی معرفة الایمان»، تکمیل از ابوتراب کرمانشاهی (قرن

کتابخانه شخصی سید محمد بن حسین شوشتری امام جمعه (م ۱۳۲۹ق)، نسخه اصل مؤلف (ذریعه ج ۱۲، ص ۶۹).

کتابخانه شخصی سید محمدجعفر بن عبدالصمد جزایری (م ۱۳۲۹ق)^{۳۰}، استنساخ نسخه امام جمعه، ج ۲، ناقص.

کتابخانه شخصی سید مصطفی شوشتری، استنساخ نسخه امام جمعه، ج ۲، کامل.

کتابخانه شخصی سید محمد بن نعمت الله جزایری، استنساخ نسخه امام جمعه، ج ۲، کامل.

کتابخانه شخصی محد نهانودی در مشهد، کتابت ۱۳۷۳ق.

کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی، ش ۲۲ / ۱۱۱، کتابت ۱۲۶۹ق؛ ش ۸ / ۴۱؛ ش ۱۰ / ۳۱ (فهرست جدید، ج ۱، ص ۳۹۶).

کتابخانه مدرسه بروجردی در نجف، کتابت ۱۲۹۹ق.

کتابخانه مدرسه غرب آخوند همدان، ش ۴۵۵۱، کتابت ۱۲۲۶ق.

کتابخانه مسجد گوهرشاد، ش ۱۷۰، کتابت قرن ۱۲.

کتابت سید محمدتقی خاتون آبادی، ۱۲۲۹ق.

کتابخانه ملی تهران، ش ۱۳ / ۳۸۰۸ع (فهرست ج ۱۷، ص ۲۰).

۲ / ۴۱، چاپها:

بمبئی [بی نا، ۱۲۹۱ق]، جلد اول.

[بی جا، بی نا]، ۱۳۴۱ق.

نجف، [مطبعة حیدریه]، ۱۳۷۳ ق / ۱۹۵۴م، جلد اول.

نجف [بی نا]، ۱۳۷۵ق، جلد اول.^{۳۴}

نجف، [بی نا، بی تا]، به کوشش سید مصطفی امامزاده، جلد دوم.^{۳۷}

تهران، [بی نا]، چاپ اول ۱۲۹۸ق، جلد اول.

قم، [بی نا]، ۱۳۹۶ق، [افست از چاپ امامزاده به همراه فهرست کتاب از سید طیب جزایری]، جلد دوم.

تهران، [افست از چاپ بمبئی]، جلد اول.

بیروت، داراحیا التراث العربی، ۱۴۰۱ق، وزیر.

۲۹ / ۳. ترجمه فارسی:

ترجمه محمد بن مهدی خوانساری، [بی جا، بی نا]، سنگی، ۱۲۷۷ق.

۳۰. حاشیه «زبدة البیان».^{۳۱}

۳۱. حاشیه علی شرح اللباب.^{۳۲-۳۳}

۳۲. حاشیه «فلاح السائل».

۳۳. حاشیه «اکمال الدین».

۳۴. حاشیه شرح ابن ابی الحديد.^{۳۴}

۳۵. حاشیه «من لا یحضره الفقیه».

* حاشیه «نقد الرجال» ← لتلیقه الیسیره.

۳۶. حل مشكلات العلوم.

* حواشی جامی ← حاشیه الفوائد الضیائیة فی شرح الکافیة.

۳۷. الحواشی الضافیة و الموازین الوافیة.^{۳۵}

* حواشی «معنی اللیب» ← الفنا فی شرح «معنی اللیب».

* حواشی «نهج البلاغة» ← الحواشی الضافیة و الموازین الوافیة.

۳۸. رسالة التحفة فی الصلاة.^{۳۶}

۳۹. رسالة العلیة فی معرفة النیة.

کتابخانه مدرسه امام صاد ق چالوس، ش ۴۲۹، کتابت گداعلی بن محمدزمان اصفهانی، (فهرست ص ۲۲۴).

* رسالة الهدیة فی الفقه ← هدیة المؤمنین و تحفة الراغبین.

۴۰. ریاض الایرار فی مناقب الائمة الاطهار.

کتابخانه آیت الله سید محمدتقی حکیم، ش ۳۶۳، کتابت ۱۱۲۷۷ ق (معرفة الآثار، ص ۲۸۲).

کتابت سید علی بن محمد جزایری، سه جلد.

۴۱. زهر الربیع فی الطرائف و الملح و المقال البدیع.

۱ / ۴۱، نسخهها:

کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۲۷۰۶، کتابت لطف الله جزایری از احفاد مؤلف در ۱۲۲۵ق؛ ش ۶۱۲۳-۶۱۲۵ کتابت ۱۱۹۳ ق (التراث العربی، ج ۳، ص ۱۵۰).

کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت، رساله سوم از مجموعه شماره ۷۹، کتابت ۱۳۰۰ق.

کتابت ۱۲۵۳ ق (فهرست ج ۱۹، ص ۵۹: التراث العربی، ج ۲، ص ۳۳۱).

کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت، ش ۲۶.

کتابخانه مجلس شورای اسلامی (فهرست ج ۲۵، ص ۴۵۳).

کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی، ش ۱۰۴۵، کتابت ۱۲۱۲ ق (فهرست ج ۲، ص ۵۸)؛ ش ۹۹۵، کتابت قرن ۱۳ (فهرست ج ۲، ص ۵۸)؛ ش ۱۸۷ / ۲۲، کتابت محمدعلی بن محمود در ۱۳۱۱ ق (فهرست جدید، ج ۱، ص ۲۴۴)؛ ش ۱۵ / ۱۳۷، نسخه اصل دستخط مؤلف (فهرست جدید، ج ۱، ص ۲۵۰)؛ ش ۱۷ / ۷۶، کتابت ۱۲۵۲ق؛ ۳۴ / ۸۱ (فهرست جدید، ج ۱، ص ۴۶۸).

کتابخانه مدرسه امام صادق چالوس، رساله اول از مجموعه شماره ۵۵۵ (فهرست ص ۲۹۳)؛ رساله دوم از مجموعه شماره ۵۸۷ (فهرست ص ۳۱۲).

کتابخانه مدرسه امام عصر شیراز، ش ۵۳-۱۳۸ (فهرست ص ۹۲).

کتابخانه مدرسه سلیمان خان، ش ۱۰۴.

کتابخانه مدرسه صدر بابل، ش ۲۷۵ (فهرست ص ۱۹۶).

کتابخانه مدرسه میرزاجعفر، ش ۱۹۲، کتابت ۱۲۱۴ق؛ ش ۴۶۲۱، کتابت ۱۲۵۵ق.

کتابخانه مسجد جامع چهل ستون، ش ۳۱۰، کتابت ۱۱۲۲ق.

کتابخانه مسجد گوهرشاد، ش ۵۱۶، کتابت ۱۲۱۹ق؛ ش ۶۰۸، کتابت ۱۲۶۷ق.

کتابخانه ملی تهران، ش ۲۳۷۳، ۱۶۱ برگ؛ ش ۱۳۴، کتابت ۱۲۵۸ق؛ ش ۶۸۶، کتابت محمد بن محمدکاظم استیاحانی در ۱۲۵۰ ق در مدرسه محمدتقی خان؛ ش ۷۸۵، کتابت ۱۲۲۳ق.

۲ / ۲۹، چاپها:

حرره اسماعیل علی الخوا، [بی جا، بی نا]، سنگی، [بی جا، بی نا]، ۱۲۶۱ق.

[بی جا، بی نا]، ۱۲۶۸ق.

تهران، [بی نا]، ۱۲۷۱ق.

[بی جا، بی نا]، ۱۲۸۰ق.

[بی جا، بی نا]، ۱۲۹۶ق.

- بیروت، دارالارشاد، ۱۴۱۱ق، ۵۳۲ ص، وزیری.
- بیروت، دار الجنان، ۱۴۱۴ق، وزیری.
- ۳ / ۴۱. ترجمه‌های فارسی:
- ترجمه سید نورالدین محمد بن نعمت‌الله جزایری^{۲۸}، بمبئی، [بی‌نا]، سنگی، ۱۲۹۱ق، جلد اول، ۴۲۲ ص.
- ترجمه سید نورالدین محمد بن نعمت‌الله جزایری، [تهران، بی‌نا]، سنگی، ۱۲۹۹ق، جلد اول، ۴۲۲ ص.
- ترجمه از مترجمی ناشناخته، به کوشش میرزا محمدعلی بن ابوالقاسم اصفهانی، تهران، [بی‌نا]، ۱۳۰۲ق، وزیری.
- ترجمه عبدالعالی بن محمد مقیم خوانساری فریدنی، کتابخانه دولتی تربیت تبریز (فهرست ص ۲۵۶).
- ترجمه از مترجمی ناشناخته، به تصحیح جلال‌الدین غروی آملی، تهران، اسلامی، ۱۳۳۷.
- ۱۳۳۸ش، دو جلد در یک مجلد، ۴۰۰ ص، وزیری.
- ترجمه از مترجمی ناشناخته، به تصحیح جلال‌الدین غروی آملی، تهران، اسلامی، چاپ دوم ۱۳۴۷ش، دو جلد در یک مجلد، ۴۰۰ ص، وزیری.
- ۴ / ۴۱. گزیده‌ها:
- شکوفه‌های بهاری
گزیده زهر الربیع، به اهتمام سید ابراهیم نبوی، تهران، روزنه، ۱۳۸۰ش، ۲۱۶ ص، رقی؛ [گزیده، ترجمه و تحلیل].^{۲۹}
- ۵ / ۴۱. فهرست:
- کتابخانه شخصی آیت‌الله هادی کاشف‌الغطا در نجف (ذریعه ج ۱۶، ص ۳۸۳).
- * شرح اعتقادات ← شرح «عقائد».
۴۲. شرح تالیف دعبل.^{۳۰}
۴۳. شرح تصریف.
- * شرح توحید صدوق ← انیس الوحید فی شرح کتاب التوحید.
۴۴. شرح تهذیب البیان ← مفتاح اللیب فی شرح «التهذیب»
- * شرح روضة الکافی ← نزهة الاخوان و تحفة الخلان
- * شرح الصحیفة الکبیر ← نورالانوار فی
- ایضاح کلام خیر الاخبار.
- * شرح الصحیفة الصغیر ← مختصر نورالانوار فی ایضاح کلام خیر الاخبار.
۴۵. شرح «عقائد»^{۳۱}.
۴۶. شرح عینیة.^{۳۲}
- به تصحیح حسین علی محفوظ، تهران، حیدری، ۱۳۷۳ ق / ۱۹۵۴م، ۲۶ ص.
- * شرح الکافیة ← حاشیة الفوائد الضیائیة فی شرح الکافیة.
- * شرح المغنی ← الغناء فی شرح «مغنی اللیب».
۴۷. شرح مناهج الصواب.
۴۸. شرح نهج الصواب الی علم الاعراب.
۴۹. طریق السالک فی توضیح المسالک.^{۳۳}
۵۰. عقود المرجان فی تفسیر القرآن.
- کتابخانه شخصی سید محسن شیخ‌الاسلام، کتابت محمد نجار.
- کتابخانه شخصی سید آقا تستری در نجف، به تحقیق همو.
- * العقود و المرجان ← عقود المرجان فی تفسیر القرآن.
۵۱. الغایة القصوی.
۵۲. غایة المرام فی شرح «تهذیب الاحکام».^{۳۴}
- کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۲۶۹۰ تا ۲۶۹۶: هفت نسخه؛ شماره‌های ۳۱۳۸، ۴۸۴۳، ۵۹۵۳، ۶۱۲۷، ۶۱۲۸ (التراث العربی، ج ۴، ص ۱۲۰ - ۱۲۱).
- کتابخانه شخصی آقای روضاتی، جلد اول.
- کتابخانه شخصی آقای عالم‌زاده، جلد اول.
- کتابخانه شخصی آیت‌الله سید محمدعلی روضاتی در اصفهان، بدون شماره، جلدهای ۲، ۴، ۵، ۶، ۷.
- کتابخانه شخصی آیت‌الله صدر در کاظمین، جلد اول (ذریعه ج ۱۶، ص ۱۸).
- کتابخانه شخصی سید آقا تستری در نجف، هشت جلد (ذریعه ج ۱۶، ص ۱۸؛ ج ۱، ص ۱۵۸).
- کتابخانه شخصی سید محمد جزایری، کتابت سید محمد بن علی جزایری، ۱۱۰۱ق، جلد هفتم، ناقص.
- کتابخانه مجلس شورای اسلامی، کتاب عنایت‌الله بن محمد معصوم شوشتری، ۱۱۲۸ق، جلد اول (فهرست ج ۲، ص ۱۵۹ - ۱۶۰)؛ جلد ششم (فهرست ج ۷، ص ۲۰۰).
- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد اول (فهرست ج ۳، ص ۱۴۳۳ - ۱۴۳۶).
- کتابخانه مسجد گوهرشاد، نسخه اصل مؤلف، ذی‌حجه ۰۹۸ق، جلد هفتم (یادنامه شیخ طوسی، ج ۱، ص ۲۵۰).
- کتابت فتح‌علی قزلباش، ۱۱۳۴ق، جلد سوم.
- کتابت سید محمد بن علی جزایری، ۱۰۹۶ق، جلد سوم.
- * غرائب الاخبار ← نوادر الاثار.
۵۳. الغناء فی شرح «مغنی اللیب».^{۳۵}
- * فقه الصلاة ← هدیة المؤمنین و تحفة الراغبین.
۵۴. الفوائد.
- کتابخانه شخصی سید محمد جزایری، ناقص.
۵۵. الفوائد التعمانیة.^{۳۶}
۵۶. الفوائد التعمیة فی النحو.^{۳۷}
۵۷. قاطع اللجاج فی شرح «الاحتجاج».^{۳۸}
- کتابخانه شخصی احمد نداف بیهانی.
- * کشف الابصار ← کشف الاسرار فی شرح «الاستبصار».
۵۸. کشف الاسرار فی شرح «الاستبصار».^{۳۹}
- ۱ / ۵۸. نسخه‌ها:
- کتابخانه آیت‌الله حکیم، کتابت سید بهال‌الدین محمد جزایری، ۱۰۹۳ق، جلد دوم.
- کتابخانه آیت‌الله مرعشی، ش ۲۹۷، کتابت ۱۰۹۴ق؛ ش ۲۹۸، کتابت ۱۱۰۴ق با تصحیح مؤلف در ۱۱۰۶ق؛ ش ۲۹۹، عصر مصنف؛ شماره‌های ۳۵۸۹ و ۳۷۵۸ به خط مؤلف در ۱۰۸۸ ق در شوشتر (التراث العربی، ج ۴، ص ۳۲۹).
- کتابخانه سید آقا تستری، کتابت ۱۱۳۱ق، جلد اول (ذریعه ج ۱۸، ص ۱۷).
- کتابخانه شخصی آقای مروج، جلد سوم.
- کتابخانه شخصی آیت‌الله سید محمدعلی روضاتی، جلد اول.

- کتابخانه شخصی سید محمد جزایری، نسخه اصل مؤلف، جلد اول.
- کتابخانه مجلس شورای اسلامی، جلد اول؛ کتاب فتح علی بن محمد قزلباش، ۱۱۲۳ق، جلد سوم (فهرسته ج ۱۶، ص ۴۱۳). کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی، ش ۲۴ / ۹۲، کتابت قرن ۱۳ (فهرست جدید ج ۱، ص ۵۹۱).
- کتابخانه مسجد گوهرشاد، ش ۹۵، کتابت ۱۱۰۹ق.
- ۲ / ۵۸ چاپ: به تحقیق و تلیق سید طیب موسوی جزایری، قم، دارالکتاب، ۱۴۰۸ ق. ۱۴۱۳ق، ۲ ج، مصور.
۵۹. کنز الطالب و وسیلة الرأغب^{۵۱}
- کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۲۱۱۸ کتابت ۱۱۰۰ق؛ ش ۶۸۱۴، کتابت قرن ۱۲ (التراث العربی، ج ۴، ص ۳۶۵).
- * لوامع الاسرار ← لوامع الانوار فی شرح «عیون الاخبار».
۶۰. لوامع الانوار فی شرح «عیون الاخبار».
- کتابخانه آستان قدس رضوی، ثابت محمد صالح بن محمدرشید.
- کتابخانه آیت الله سید محمدتقی حکیم، ش ۱، کتابت قرن ۱۲ (معرفة الآثار، ص ۲۸۹). کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۲۱۶، کتابت ۱۱۱۰ ق (التراث العربی، ج ۴، ص ۴۱۰).
- کتابخانه مجلس شورای اسلامی، کتابت ۱۱۳۳ ق (فهرسته ج ۱۰، ص ۸۶۶).
- کتابت اسدالله حائری (نشریه، ش ۲، ص ۱۶۸).
- کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی، کتابت ۱۱۰۴ق، ش ۲۳ / ۸۴ (فهرست جدید ج ۱، ص ۶۱۷).
۶۱. مختصر نوراانوار فی ایضاح کلام خیر الاخیار.^{۵۲}
- * مدینه الحدیث.
- * الجواهر العوالی فی شرح «غوالی اللثالی».
۶۲. مسکن الشجون فی حکم الفرار من الطاعون.
- ۱ / ۶۲. نسخه‌ها:
- کتابخانه آیت الله حکیم، کتابت سید احمد معلم، ۲۴۲ق.
- کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۳۴۴۲؛ ش ۵۳۳۹ کتابت ۱۳۵۲ق؛ ش ۸۲۸۵ کتابت ۱۲۶۳ ق (التراث العربی، ج ۵، ص ۷۴. ۷۵). کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت، رساله سوم از مجموعه شماره ۷۹، کتابت ۱۳۰۰ق.
- کتابخانه شخصی سید محمد جزایری.
- کتابت سید ابوالحسن شیخ الاسلام.
- ۲ / ۶۲. گزیده:
- توسط محمدتقی گلپایگانی، کتابخانه خوانساری (ذریعه ج ۲۰، ص ۲۰۹).
۶۳. مشکلات المسائل.
۶۴. مفتاح الیب فی شرح «التهدیب».^{۵۳}
- کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۲۱۲۵، کتابت محمدکاظم بن احمد بن محمدجعفر بن نورالدین بن نعمت الله جزایری در اول جمادی الثانی ۱۳۶۰ ق (التراث العربی، ج ۵، ص ۱۸۲).
- کتابخانه شخصی سید آقا تستری در نجف، نسخه عصر مصنف، ناقص.
- کتابخانه شخصی سید علی معلم، کتابت همو.
- کتابخانه شخصی سید محمد جزایری، کتابت همو.
- کتابخانه شخصی محمد سماوی، کتابت سید محمد جزایری.
۶۵. مقامات التجات فی شرح اسماء الحسنی.
- ۱ / ۶۵. نسخه‌ها:
- کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۳۴۹۶ با تصحیحات مؤلف؛ ش ۴۲۱۰، کتابت ۱۲۶۶ ق (التراث العربی، ج ۵، ص ۱۹۴).
- کتابخانه سلطنتی تهران، نسخه اصل مؤلف.
- کتابخانه شخصی حکمت آل آقا (متنّبی و سعدی، ص ۳۲۹).
- کتابخانه شخصی سید آقا تستری در نجف.
- کتابخانه شخصی سید مصطفی امامزاده.
- کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ش ۶۵۰۹۶، کتابت سبزعلی بن حسین علی فیلی مهکی، ۱۲۴۵ق، جلد اول (فهرسته ج ۴، ص ۳۱۹).^{۵۴}
- کتابخانه مدرسه خیرات خان، ش ۱۰۰.
- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران (فهرسته ج ۵، ص ۱۵۴).
- ۲ / ۶۵. گزیده و ترجمه فارسی: از مؤلفی ناشناخته، ناقص (نایغه فقه و حدیث ص ۱۱۹).
۶۶. مقصودالانام فی شرح «تهذیب الاحکام».
- کتابخانه شخصی سید آقا تستری در نجف، جلد های اول و دوم و سوم.
- کتابخانه شخصی سید محمد جزایری، جلد های چهارم و پنجم و ششم.
۶۷. ملحمة دانیال علیه السلام.
- نجف، [بی نا]، سنگی، ۱۳۷۰ق.
۶۸. مناهج المطالب.
۶۹. منبع الحیات فی حجیة قول المجتهدین فی الاموات.
- ۱ / ۶۹. نسخه‌ها:
- کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۲۷۰۷، کتابت ۱۱۱۰ق؛ ش ۳۲۷۸، کتابت ۱۲۵۵ق؛ ش ۴۹۱۳، کتابت ۱۱۱۴ق؛ ش ۶۰۴۶، کتابت ۱۱۷۵ق؛ ش ۶۶۵۸، کتابت ۱۲۳۱ ق (التراث العربی، ج ۵، ص ۲۴۷).
- کتابخانه شخصی مرحوم بیرجندی.
- کتابخانه مجلس شورای اسلامی (فهرسته ج ۲، ص ۱۵۲؛ ج ۹، ص ۵۸۸).
- کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۱۷۰۷۰، کتابت رضی بن نبی قزوینی در ۱۱۱۹ ق (فهرسته ج ۱۶، ص ۴۷۹. ۴۸۰).
- ۲ / ۶۹ چاپ:
- بغداد، [بی نا]، ۱۳۴۵ق، ۸۷ ص.
- بیروت، [بی نا]، ۱۴۰۱ق، به همراه الشهاب الثاقب از فیض کاشانی.
- تهران، [بی نا]، بی تا.
- ۳ / ۶۹. حاشیه:
- از محمدباقر بهاری همدانی (م ۱۳۳۳ق).^{۵۵}
- * منتهی الطلب ← منتهی المطالب فی النحو.

۷۰. منتهی المطالب فی النحو.^{۵۰}
* منتهی المطالب فی النحو ← منتهی المطالب فی النحو.
۷۱. منهاج الصواب الی علم الاعراب.
۷۲. منهاج المبتدی.
۷۳. نزهة الاخوان و تحفة الخُلان.^{۵۱}
کتابخانه آیت الله سید محمدتقی حکیم؛
ش ۲، کتابت قرن ۱۲ (معرفة الآثار، ص ۲۹۲).
کتابخانه شخصی محمدرضا فرج الله در نجف، کتابت سید محمدکاظم جزایری.
۷۴. النکت الطریفة فی شرح ملحقات الصحیفة السجادیة.
۱ / ۷۴. نسخه:
کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی، ش ۳۶ / ۱۶۸، کتابت ۱۱۰۷ ق (فهرست جدید، ج ۱، ص ۴۷۹).
۲ / ۷۴. چاپ:
به همراه نورالانوار، تهران، [بی نا]، سنگی، ۱۳۱۶ ق.
۷۵. نوادر الآثار.
کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۳۸۰۸، جلد اول (التراث ج ۴، ص ۱۲۴).
کتابخانه امیرالمؤمنین در نجف، جلد اول.
کتابخانه شخصی آیت الله سید محمدعلی روضاتی در اصفهان، بدون شماره، جلد اول.
* نوادر الاخبار ← نوادر الآثار.
۷۶. نورالانوار فی ایضاح کلام خیر الاخیار.
۱ / ۷۶. نسخه ها:
کتابخانه آیت الله مرعشی ش ۱۹۸۰، با تصحیح مؤلف در ۱۱۰۹ ق در اصفهان؛
ش ۳۶۱۶، کتابت ۱۱۰۳ ق (التراث العربی، ج ۵، ص ۳۹۸).
کتابت عوض بن حسین از نسخه اصل، با علامت بلاغ از مؤلف (نشریة العدل، س ۳، ش ۱۰).
کتابخانه شخصی سید محمد جزایری، با حواشی مؤلف.
کتابخانه مدرسه غرب آخوند همدان، ش ۳۱۲، کتابت ۱۱۲۶ ق.
کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی، ش ۳۶ / ۱۶۸، کتابت ۱۱۰۲ ق (فهرست جدید، ج ۱،

بیروت، [بی نا، بی تا].
قم، شریف رضی، ۱۳۷۲ ش، ۴۸۰ ص، وزیرى.
۷۷ / ۲. ترجمه های فارسی:
ترجمه سید نورالدین بن نعمت الله با نام «تحفة الاولیاء».
ترجمه یوسف عزیزى، تهران، نشر هاد، [چاپ اول] ۱۳۷۵ ش، ۷۰۴ ص، وزیرى؛ زیر عنوان «قصص الانبیاء».
ترجمه یوسف عزیزى، تهران، نشر هاد، چاپ دوم ۱۳۷۶ ش، ۷۰۴ ص، وزیرى؛ زیر عنوان «قصص الانبیاء».
۷۸. نهج الصواب فی علم الاعراب.
۷۹. نهج الیقین.
* هدایة المؤمنین ← هدیه المؤمنین و تحفة الراغبین.
* الهدیه فی فقه الامامیة ← هدیه المؤمنین و تحفة الراغبین.
۸۰. هدیه المؤمنین (المبین) و تحفة الراغبین.^{۵۲}
۱ / ۸۰. نسخه ها:
کتابخانه آیت الله مرعشی، ش ۳۹۰۱، کتابت ۱۲۵۳ ق؛ ش ۵۱۷۴، کتابت سید محمد بن احمد بن عبدالله بن... نورالدین بن نعمت الله جزایری در ۱۷ ربیع الثانی ۱۳۶۲ ق (التراث العربی، ج ۵، ص ۴۸۵).
کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی، ش ۱۰۹ / ۲۵، کتابت قرن ۱۲ (فهرست جدید، ج ۱، ص ۷۶۰).
کتابخانه شخصی سید آقا تستری در نجف (ذریعه ج ۲۵، ص ۲۱۴ - ۲۱۵).
کتابخانه شخصی سید محمد جزایری.
کتابخانه شخصی سید محمدتقی حکیم، در ضمن مجموعه ای از نگارش های شیخ عبدالله سماهیجی.
کتابخانه مجلس شورای اسلامی (فهرسته ج ۱۶، ص ۳۵۸).
کتابخانه ملی تهران، ش ۲۵۲۱، کتابت ۱۰۸۳ ق.
۲ / ۸۰. ترجمه فارسی:
ترجمه سید عبدالله بن نورالدین نواده مؤلف.
کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، ش ۲۱۲ (فهرست ج ۲، ص ۲۹۹؛ ج ۵، ص ۴۴).
کتابخانه ملی تهران، ش ۴۸۳، کتابت ۱۱۰۲ ق.
۲ / ۷۶. چاپ:
تهران، [بی نا]، سنگی، ۱۳۱۶ ق، ۲۹۸ ص، به خط زین العابدین محمد قمی، به همراه تعلیقات میر داماد، شرح و جزیره فیض کاشانی و حدیقه الهلالیة از شیخ بهائی.
* نورالانوار فی شرح الصحیفة السجادیة (یة) ← نورالانوار فی ایضاح کلام خیر الاخیار.
* نورالانوار فی شرح کلام خیر الاخیار ← نورالانوار فی ایضاح کلام خیر الاخیار.
* نورالبراهین فی اخبار الطاهرین ← انیس الوحید فی شرح کتاب التوحید.
۷۷. النور المبین فی قصص الانبیاء و المرسلین.^{۵۳}
۱ / ۷۷. چاپ:
نجف، [بی نا]، ۱۳۵۵ ق.
نجف، [بی نا]، ۱۳۷۵ ق.
نجف، [بی نا]، ۱۳۸۴ ق.
نجف، چاپخانه حیدریه، ۱۳۸۸ ق / ۱۹۶۸ م.

پی نوشت‌ها:

۱. نوادة سيّدنعمت‌الله جزايرى.
۲. نیز: چاپ هندوستان، ص ۸۷، ۸۹، ۹۶.
۳. همچنين: چاپ سنگى، و تصحيح باقر بيدهندى، قم، كتابخانه مرعشى، ص ۵۰، ۵۴.
۴. نیز: چاپ سنگى، تصحيح سيّد محمدعلى روضائى، به كوشش سيّد سعيد نايينى و كتابت سيّد محمدحسن خوانسارى، تهران، [ابى نا]، چاپ دوم ۱۳۶۷ق، ص ۱۲۲، ۱۲۳، ۲۷۹، ۳۵۵، ۷۲۶، ۷۳۰.
۵. همچنين: چاپ اصفهان، حسينيه عمادزاده، ۱۳۹۵ - ۱۴۰۱ق، ج ۱، ص ۱۸۱ و
۶. نیز: چاپ امين الضرب، ص ۱۳.
۷. زندگى‌نامه مندرج در اين كتاب ترجمه فارسى بخشى از متن زندگى‌نامه خودنوشت سيّد نعمت‌الله جزايرى در پايان انوار نعمانيه است.
۸. فهرست دانشگاه تهران، ج ۸، ص ۲۱۲.
۹. تذكرة شوشتر، ص ۱۲۵؛ الكواكب المنتشرة ص ۵۹۴.
۱۰. تحفة العالم، ص ۱۰۳؛ ذريعه ج ۱، ص ۲۵۹؛ الكواكب المنتشرة ص ۶۵۲.
۱۱. ریحانة الادب ج ۶، ص ۳۲۹.
۱۲. الكواكب المنتشرة ص ۴۲۰؛ نابغة فقه و حديثه ص ۱۷۸ - ۱۷۹.
۱۳. الاجازة الكبيرة ص ۱۷۲؛ تذكرة حزين، ص ۱۳۷؛ الكواكب المنتشرة ص ۶۳۰.
۱۴. ذريعه ج ۱، ص ۲۵۹.
۱۵. معادن الحكمة ص ۶۴.
۱۶. الكواكب المنتشرة ص ۲۹۲.
۱۷. الكواكب المنتشرة ص ۲۹۴.
۱۸. شرح حال شيخ احمد احساى، ص ۷۲.
۱۹. روضات الجنّات چاپ سنگى، ص ۳۵۵.
۲۰. التراث العربى فى خزانه مخطوطات مكتبة آية‌الله العظمى المرعشى النجفى، احمد الحسينى، طبع باعتنا وله محمود المرعشى، ۱۴۱۴ ق / ۱۳۷۳ش، قم، مكتبة آية‌الله المرعشى العامه، ج ۶.
۲۱. كتاب توحيد از شيخ صديق ص ۱۱۱.
۲۲. ذريعه ج ۲، ص ۵۱۸.
۲۳. ذريعه ج ۳، ص ۴۲۰؛ كشف الحجب ص ۱۰۴.
۲۴. التحفة السنينة از محمدحسن فيض كاشانى است.
۲۵. بهجة الامال، ج ۷، ص ۱۵۱.
۲۶. اين كتاب از سيّدنجم‌الدين بن محمد جزايرى، شاگرد و مجاز از سيّد نعمت‌الله جزايرى است.
۲۷. عوالى اللئالى الحديثية على مذهب الامامية از ابن ابى‌جمهور احساى است.
۲۸. فوائد الضيائية فى شرح الكافية از عبدالرحمان بن احمد جامى (۸۱۷ - ۸۹۸ق) و كافيّه از ابن‌حاجب (۵۷۰ - ۶۴۶ق) است.
۲۹. زبدة البيان از مقدّس اردبيلى است.
۳۰. ذريعه ج ۶، ص ۱۲۸.
۳۱. اللباب فى علم الاعراب از فاضل اسفراينى (۸۴ق) است.
۳۲. الكواكب المنتشرة ص ۷۸۸.
۳۳. ذريعه ج ۶، ص ۲۲۸؛ ج ۷، ص ۱۱۱؛ رياض العلماء ج ۵، ص ۲۵۶؛ الغدير، ج ۴، ص ۱۹۰؛ مصادر نهج البلاغة ج ۱، ص ۲۸۸.
۳۴. نغية المراد؛ بهجة الامال، ج ۷، ص ۱۵۲؛ لؤلؤة البحرين، ص ۱۱۱.
۳۵. شرح حال وى را بنگرید در: نقيه البشر، ص ۲۹۱.
۳۶. با حذقیات فراوان.
۳۷. اين چاپ از روى نسخه خطى كتابخانه محدث نهاوندى صورت گرفته است.
۳۸. اين ترجمه به نام محمدصالح خان بيگلربيگى صورت گرفته است.
۳۹. نقد و بررسى اين گزيده را بنگرید در: دو ماه‌نامه حديث زندگى، س ۱، ش ۳، بهمن و اسفند ۱۳۸۰ش، ص ۸۲ - ۸۳، مقاله سيّد سعيد هاشمى با عنوان «بالاخر از خط قرمز».
۴۰. ذريعه ج ۱۴، ص ۱۲؛ الغدير، ج ۲، ص ۳۶۲.
۴۱. كتاب عقائد از شيخ صديق است.
۴۲. ذريعه ج ۱۳، ص ۱۰۲.
۴۳. كتاب عينيه از ابن‌سينا است.
۴۴. ذريعه ج ۱۵، ص ۱۶۷.
۴۵. خلاصة مقصودالانام.
۴۶. الاجازة الكبيرة ص ۷۶؛ امل الامل، ج ۲، ص ۳۳۶؛ بهجة الامال، ج ۷، ص ۱۴۹؛ ذريعه ج ۶، ص ۲۱۲؛ ج ۱۴، ص ۷۴؛ ج ۱۶، ص ۶۲؛ فوائد الرضوية ص ۶۲۴؛ هدية العارفين، ج ۲، ص ۴۹۷.
۴۷. امل الامل، ج ۲، ص ۲۳۶؛ بهجة الامال، ج ۷، ص ۱۴۸؛ ذريعه ج ۱۶، ص ۳۶۲؛ ریحانة الادب ج ۲، ص ۲۵۴.
۴۸. ذريعه ج ۱۶، ص ۳۶۲.
۴۹. الاحتجاج على اهل اللجاج از طبرسى است.
۵۰. الاستبصار فيما اختلفت من الاخبار از شيخ طوسى است.
۵۱. خلاصة غاية المرام.
۵۲. ذريعه ج ۲۴، ص ۳۵۹؛ لؤلؤة البحرين، ص ۱۱۱.
۵۳. تهذيب البيان از شيخ بهابى و در علم نحو است.
۵۴. تصوير اين نسخه در كتابخانه مرحوم آيت‌الله سيّد احمد روضائى موجود است.
۵۵. ذريعه ج ۶، ص ۲۲۲؛ نقيه البشر، ص ۲۰۲.
۵۶. الاجازة الكبيرة ص ۷۶؛ امل الامل، ج ۲، ص ۳۳۶؛ ايضاح الممكنون، ج ۲، ص ۵۳۷؛ بهجة الامال، ج ۷، ص ۱۴۸؛ تحفة العالم ص ۱۰۴؛ تذكرة شوشتر، ص ۵۸؛ ذريعه ج ۲۳، ص ۱۱؛ هدية العارفين، ج ۲، ص ۴۹۷.
۵۷. شرح روضة كافي.
۵۸. ادامه رياض الابرار فى مناقب الائمة الاطهار.
۵۹. رسالة عمليه.